

BRL 9321
04-11-2014

bezoekadres
Poppenbouwing 56
4191 NZ Geldermalsen

postadres
Postbus 202
4190 CE Geldermalsen

T +31 (0)88 244 01 00
F +31 (0)88 244 01 01
E info@skgikob.nl
I www.skgikob.nl

BEOORDELINGSRICHTLIJN
VOOR HET NL-BSB® PRODUCTCERTIFICAAT
VOOR
DE MILIEUHYGIËNISCHE KWALITEIT VAN
INDUSTRIEZAND EN (GEBROKEN) INDUSTRIEGRIND
Techniekgebied BsB: Besluit bodemkwaliteit

Vastgesteld door het College van Deskundigen Korrelvormige Materialen
d.d. 15-09-2014

Aanvaard door de Harmonisatie Commissie Bouw
van de Stichting Bouwkwiteit d.d. 04-11-2014

BRL 9321
d.d. 2014-11-04

NATIONALE BEOORDELINGSRICHTLIJN
voor het
NL-BSB[®] productcertificaat
voor de milieuhygiënische kwaliteit van
INDUSTRIEZAND EN (GEBROKEN) INDUSTRIEGRIND

Techniekgebied BsB: Besluit bodemkwaliteit

Vastgesteld door het College van Deskundigen Korrelvormige Materialen d.d. 15-09-2014

Aanvaard door de Harmonisatie Commissie Bouw van de Stichting Bouwkwiteit d.d. 04-11-2014

Bindend verklaard door Kiwa BMC B.V. d.d.04-11-2014

Uitgave: Kiwa BMC B.V.

Kiwa BMC B.V.
Sir Winston Churchillaan 273
Postbus 70
2280 AB Rijswijk
Telefoon: 070 4144440
Telefax: 070 41 44 420
Email: bmc@kiwa.nl
Website: www.kiwabmc.nl

BRL 9321
d.d. 04-11-2014

ALGEMENE INFORMATIE

CERTIFICATIESYSTEEM : NL-BSB® PRODUCTCERTIFICAAT

Deze beoordelingsrichtlijn is vastgesteld door het Gezamenlijk College voor Korrelvormige Materialen en bindend verklaard door de directie van Kiwa BMC B.V. per 04-11-2014.

De algemene procedure-eisen zijn vastgelegd in het Algemeen Reglement Productcertificatie, Procescertificatie en Attestering.

Deze nieuwe uitgave van de beoordelingsrichtlijn vervangt de versie d.d. 08-02-2008 en de Wijzigingsbladen van 09-07-2008 en 23-05-2012 en is van kracht vanaf het moment van aanvaarding door de HCB, maar treedt niet eerder in werking dan na inachtneming van een overgangstermijn van 6 maanden voor bestaande certificaathouders.

© 2014

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Onverminderd de aanvaarding van de Beoordelingsrichtlijn door de Harmonisatie Commissie Bouw van de Stichting Bouwkwiteit als Nationale Beoordelingsrichtlijn berusten alle rechten bij Kiwa BMC B.V.

Het gebruik van deze beoordelingsrichtlijn door derden, voor welk doel dan ook, is uitsluitend toegestaan nadat een schriftelijke overeenkomst met Kiwa BMC B.V. is gesloten waarin het gebruiksrecht is geregeld.

INHOUD

Artikel	Blz.
1.	INLEIDING1
1.1	Onderwerp1
1.2	Toepassingsgebied1
1.3	Kwaliteitsverklaring1
2	DEFINITIES2
2.1	Industriezand en (gebroken) industriegrind2
2.2	Steenslag uit grind2
2.3	Korrelklasse2
2.4	Grond2
2.5	Samenstellingswaarde3
2.6	Toetsingswaarde3
2.7	Partij3
2.8	Greep3
2.9	Monster3
2.10	Analysemonster3
2.11	Aflevering3
2.12	Afnemer4
2.13	Wingebied4
2.14	Geologisch Dossier4
2.15	Verwerkingsinstallatie4
2.16	Certificaathouder4
2.17	Cluster4
2.18	Clusterbeheerder4
3	PROCEDURE CERTIFICERING5
3.1	Toelatingsonderzoek5
3.2	Verificatieonderzoek5
3.3	Controle door de certificatie-instelling5
3.4	Geldigheidsduur kwaliteitsverklaring5
4	BOUWBESLUIT GERELATEERDE EISEN EN BEPALINGSMETHODEN6
5	BESLUIT BODEMKWALITEIT GERELATEERDE EISEN EN BEPALINGSMETHODEN6
5.1	Prestatie-eis6
5.2	Toepassingsvoorwaarden6
5.3	Producteis6
5.4.	Inhoud NL BSB® productcertificaat6
6	NIET BOUWBESLUIT GERELATEERDE EISEN EN BEPALINGSMETHODEN7
7	KWALITEITSSYSTEEM8
7.1	Inhoudsopgave8
7.2	Organisatie8
7.3	Directieverklaring8
7.4	Directievertegenwoordiger8
7.5	Beschrijving van het productieproces8
7.6	Beschrijving van de producten8
7.7	Monsterneming en behandeling8
7.8	Registratie meetgegevens8
7.9	Beheersing van producten met afwijkingen9
7.10	Beheer van documenten9
7.11	Klachtenbehandeling9

8	PROCESBEHEERSING	9
8.1	Verontreinigingen	9
8.2	Belading van het transportmiddel ten behoeve van het vervoer naar de afnemer	9
9	KWALITEITSZORG	10
9.1	Algemeen	10
9.2	Monsterneming	10
9.2.1	<i>Monsterneming toelatingsonderzoek</i>	10
9.2.2	Monsterneming productiecontrole	10
9.3	Te bepalen componenten	10
9.4	Bepalingsmethoden	11
9.4.1	<i>Bepaling samenstelling organische en anorganische componenten</i>	11
9.5	Keuringsfrequentie	11
9.5.1	<i>Principe</i>	11
9.5.1.1	<i>Gamma-regeling (γ)</i>	12
9.5.2	<i>Initiële keuringsfrequentie</i>	12
9.5.3	<i>Onderzoeksfrequentie na toekenning van het certificaat</i>	12
9.5.4	<i>Uitzonderingsbepaling bij toetsing grond aan de achtergrondwaarden</i>	12
9.5.5	<i>Omgaan met meetwaarden die kleiner zijn dan de bepalingsgrens</i>	13
9.6	Productiestops	13
9.7	Onderzoek faciliteiten	13
10	EXTERNE CONTROLE	14
10.1	Toelatingsonderzoek	14
10.2	Controle door de certificatie-instelling	14
10.2.1	<i>Controle bij opslaglocaties</i>	15
10.3	Eisen te stellen aan de certificatie-instelling	15
10.4	Eisen aan het certificatie-personeel	15
10.5	Aanvullend onderzoek	16
10.6	Eisen te stellen aan het sanctiebeleid	16
11	OVERIGE VERPLICHTINGEN VAN DE PRODUCENT	17
11.1	Wijzigingen in bedrijfsvoering	17
11.2	Aan de afnemers te verstrekken gegevens	17
11.3	Geologisch dossier	17
11.4	Verandering van wingebied	17
12	LIJST VAN VERMELDE DOCUMENTEN	19
12.1	Algemeen	19
12.2	Beproevingnormen	19
12.3	Overige	19
	BIJLAGE A - MONSTERNEMINGSPLAN	21
A.1	ALGEMEEN	21
A.1.1	Monsternemingsplan	21
A.1.2	Doel monsterneming	21
A.1.3	Plaats monsterneming	21
A.2	MATERIAAL	21
A.2.1	Aard van materiaal	21
A.2.2	Partijgrootte	21
A.3	MONSTERNEMING	21
A.3.1	Wijze van monsterneming	21
A.3.2	Uitvoering	22
A.4.1	Handelingen vóór het uitvoeren van de proeven	22
A.4.1.1	<i>Verpakking</i>	22
A.4.1.2	<i>Transport</i>	22
A.4.2	Gereed maken monsters voor analyse/proeven	22

BIJLAGE B - TABELLEN	23
BIJLAGE C - MODELTEKST NL BSB® PRODUCTCERTIFICAAT BRL 9321	25
BIJLAGE D - GEMEENSCHAPPELIJK TOELATINGSONDERZOEK EN VERIFICATIE	26
D.3 PROCEDURE CERTIFICERING	26
D.3.0 Certificering van een cluster	26
D.3.1 Toelatingsonderzoek	26
D.5.4 Inhoud NL BSB® productcertificaat	26
D.7 KWALITEITSSYSTEEM	26
D.9 KWALITEITSZORG	26
D.9.2.1 Monsterneming toelatingsonderzoek	26
D.9.2.2 Monsterneming productiecontrole	26
D.9.5.2 Initiële keuringsfrequentie	26
D.9.5.3 Onderzoeksfrequentie na toekenning van het certificaat	27
D.10 EXTERNE CONTROLE	27
D.10.2 Controle door de certificatie-instelling	27
D.11 OVERIGE VERPLICHTINGEN VAN DE CLUSTERBEHEERDER	27
D.11.3 Geologisch Dossier	27
BIJLAGE E - ONDERBOUWING BEOORDELINGSRICHTLIJN BRL 9321	28

**WIJZIGINGEN TEN OPZICHTE VAN DE VERSIE D.D. 08-02-2008 EN WIJZIGINGSBLADEN
D.D. 09-07-2008 EN 23-05-2012**

- *Nieuwe hoofdstukindeling n.a.v. gewijzigde eisen vanuit de HCB*
- *Verdieping beoordeling monsternemingen in het kader van het Besluit bodemkwaliteit*
- *Wijzigen keuringsfrequentie van 1 maal 3 per jaar naar 1 maal per 5 jaar*
- *Uitbreiding van de gamma-regeling*
- *Verdieping van de eisen aan de certificatie-instelling*
- *Vervallen modeltekst voorblad kwaliteitsverklaring; hiervoor wordt verwezen naar www.bouwkwiteit.nl*

1. INLEIDING

1.1 Onderwerp

De in deze beoordelingsrichtlijn opgenomen eisen worden door de certificatie-instellingen, die hiervoor geaccrediteerd zijn door de Raad voor Accreditatie, gehanteerd bij de behandeling van een aanvraag voor c.q. de instandhouding van een productcertificaat voor industriezand en/of (gebroken) industriegrind voor toepassing als grond.

De af te geven kwaliteitsverklaring wordt aangeduid als NL BSB[®] productcertificaat.

Deze beoordelingsrichtlijn betreft alleen de certificering in het kader van het Besluit bodemkwaliteit. In het geval er sprake is van een cluster waarbinnen gemeenschappelijk toelatingsonderzoek en verificatie plaatsvinden, zijn aanvullende bepalingen van toepassing, welke zijn opgenomen in bijlage D.

In deze beoordelingsrichtlijn zijn eisen opgenomen met betrekking tot de milieuhygiënische eigenschappen van industriezand en/of (gebroken) industriegrind, zoals in het Besluit bodemkwaliteit en de Regeling bodemkwaliteit zijn gesteld.

Naast de eisen die in deze beoordelingsrichtlijn zijn vastgelegd, stellen de certificatie-instellingen aanvullende eisen, in de zin van algemene procedure-eisen van certificatie, zoals vastgelegd in het algemene reglement van de desbetreffende instelling.

1.2 Toepassingsgebied

Industriezand en/of (gebroken) industriegrind is bedoeld om te worden toegepast als grond binnen het generieke kader van het Besluit bodemkwaliteit.

Om materiaal onder deze beoordelingsrichtlijn te kunnen certificeren dient het afkomstig te zijn van een industriële winning, waarbij het materiaal wordt gewonnen of vrijkomt in een beheerst proces. Het betreft niet materiaal dat vrijkomt bij werken van sanering of onderhoud van (water)bodem.

Industriezand en/of (gebroken) industriegrind heeft een natuurlijke herkomst en komt uit een "ongerode" bodem. Op basis van het geologisch dossier kan een uitspraak worden gedaan over de kwaliteit van het materiaal dat wordt gewonnen.

Deze beoordelingsrichtlijn is niet bedoeld voor materiaal dat een bewerking heeft ondergaan anders dan scheiden, wassen of breken. Certificering van hergebruikt materiaal onder deze beoordelingsrichtlijn is niet toegestaan.

Klei, teelaarde, materiaal afkomstig uit deklagen, flugsand en dergelijke kunnen niet op basis van deze beoordelingsrichtlijn worden gecertificeerd. Dit geldt ook voor steenslag geproduceerd uit gesteente.

1.3 Kwaliteitsverklaring

De op basis van deze BRL af te geven kwaliteitsverklaring wordt aangeduid als NL-BSB[®] productcertificaat.

De modeltekst van het voorblad, vorm en lay-out van de kwaliteitsverklaring moeten voldoen aan de eisen zoals gepubliceerd op de website van de Stichting Bouwkwiteit (www.bouwkwiteit.nl).

2 DEFINITIES

2.1 Industriezand en (gebroken) industriegrind

Van nature in de bodem voorkomend sedimentair materiaal, dat een productieproces kan hebben ondergaan waarbij het materiaal kan worden gescheiden, gewassen en/of gebroken. Ook steenslag uit grind valt onder deze definitie (zie 2.2).

De onstaansgeschiedenis van het materiaal is zodanig dat het in geologisch opzicht kan worden geclassificeerd als een niet gelithificeerde terrigene afzetting.

Toelichting 1.

Een terrigene afzetting bestaat uit deeltjes die zijn ontstaan als gevolg van mechanische en/of chemische verwerking, vervolgens zijn getransporteerd onder invloed van water, lucht, zwaartekracht e.d. en nadien zijn afgezet. Hieronder worden (bijvoorbeeld) niet verstaan chemische en pyroklastische afzettingen.

Toelichting 2.

Lithificatie omvat alle processen als gevolg waarvan afzettingen onder invloed van compactie en/of cementatie verworden tot een sedimentair gesteente.

2.2 Steenslag uit grind

Steenslag uit grind is steenslag geproduceerd door het al dan niet volledig breken van de overmaat grind, die vrijkomt bij de productie van grind. Steenslag uit grind is veelal afkomstig van verschillende productielocaties van grind (en zand) binnen een uitgebreid wingebed.

Steenslag uit grind dient gezien de herkomst en de hoge slijtage binnen het productieproces apart beoordeeld te worden op de milieuhygiënische kwaliteit.

2.3 Korrelklasse

Industriezand en (gebroken) industriegrind zijn in het kader van de beoordeling van de milieuhygiënische eigenschappen onderverdeeld in een drietal korrelklassen, zoals hieronder weergegeven. De kwaliteitsverklaring vermeldt de korrelklasse waarvoor de verklaring is afgegeven.

Korrelklasse	Korrelverdeling
a	≥ 85 (m/m)% is kleiner dan 4 mm, niet zijnde c
b	niet zijnde a of c
c	steenslag uit grind

2.4 Grond

Grond is volgens het Besluit bodemkwaliteit: "vast materiaal dat bestaat uit minerale delen met een maximale korrelgrootte van 2 millimeter en organische stof in een verhouding en met een structuur zoals deze in de bodem van nature worden aangetroffen, alsmede van nature in de bodem voorkomende schelpen en grind met een korrelgrootte van 2 tot 63 millimeter, niet zijnde baggerspecie." Overall waar in deze beoordelingsrichtlijn wordt gesproken over grond wordt tevens bagger bedoeld zoals gedefinieerd in het Besluit bodemkwaliteit.

In het kader van deze beoordelingsrichtlijn wordt tevens als grond beschouwd: van nature in de bodem voorkomend zand en of grind dat een was-, scheidings- en/of breekbewerking heeft ondergaan en na deze bewerking een maximale korrelgrootte heeft kleiner of gelijk aan 63mm. Grind met een maximale korrelgrootte groter dan 63 mm valt niet onder deze definitie en dient te worden gecertificeerd als bouwstof.

Toelichting 1

Bewerkingen als scheiden, wassen en breken zijn onderdeel van het productieproces, maar worden niet als productie beschouwd in het kader van deze beoordelingsrichtlijn.

Toelichting 2

In bovenstaande definitie wordt onder bodem ook de niet-Nederlandse bodem verstaan. Dit betekent dat ook materiaal afkomstig uit buitenlandse winningen kan worden gecertificeerd op basis van deze beoordelingsrichtlijn.

2.5 Samenstellingswaarde

De samenstellingswaarde van grond zoals aangegeven in bijlagen B van de Regeling bodemkwaliteit. De samenstellingswaarde is afhankelijk van de bodemkwaliteitsklasse (zie ook 5.4).

2.6 Toetsingswaarde

Verzamelnaam voor het criterium waaraan getoetst moet worden.

2.7 Partij

Een hoeveelheid materiaal die met betrekking tot een beoordeling als een eenheid wordt beschouwd.

2.8 Greep

Een hoeveelheid materiaal die in één handeling uit een partij is genomen.

2.9 Monster

Een verzameling grepen die zo worden samengevoegd, dat daarbij de oorspronkelijke samenstelling van de grepen verloren gaat.

2.10 Analysemonster

Een deel van het monster waarop een beproeving wordt uitgevoerd.

2.11 Aflevering

Onder aflevering wordt verstaan: de overdracht van het industriezand en/of (gebroken) industriegrind aan de afnemer.

Afhankelijk van de situatie is het moment van de aflevering:

1. bij levering exclusief transport:
 - a) aflevering in het vervoermiddel van de afnemer indien het vervoer niet door de producent wordt geregeld.
 - b) aflevering in het vervoermiddel van derden.Deze wijze van aflevering kan worden aangeduid als *levering exclusief transport of levering af producent*;
2. bij levering inclusief transport:

aflevering onder verantwoordelijkheid van de producent bij de afnemer. Het vervoer vindt in dit geval plaats met een vervoermiddel (in opdracht) van de producent of de leverancier waarmee de levering van gecertificeerde industriezand en/of (gebroken) industriegrind is overeengekomen;

Deze wijze van aflevering kan worden aangeduid als *levering inclusief transport of franco aflevering*;

Toelichting:

Ten behoeve van de levering inclusief transport dienen, voor waarborging van de kwaliteit van het product tijdens transport, afspraken tussen de producent en vervoerder te zijn vastgelegd. In dit geval geldt het certificaat tot levering bij de afnemer en is de producent (mede-)verantwoordelijk voor de mogelijke invloed van het vervoer op de kwaliteit van de geleverde industriezand en/of (gebroken) industriegrind.

Bij levering exclusief transport geldt het certificaat tot het moment van belading van het transportmiddel.

De wijze en het moment van aflevering dienen duidelijk uit de afleveringsbon te blijken.

- 2.12 **Afnemer**
De rechtspersoon die het industriezand en/of (gebroken) industriegrind ten behoeve van de eindbestemming verwerkt. (Eindverbruiker)
- 2.13 **Wingebied**
Onder wingebied wordt verstaan een aaneengesloten geografisch bepaald gebied waarvoor de vergunning tot exploitatie is verleend. Dit gebied kan worden beschreven in een geologisch dossier.
- 2.14 **Geologisch Dossier**
Document, opgesteld door of op verzoek van de producent, waarin relevante informatie over een wingebied en het daar aanwezige materiaal is opgenomen. Dit kan aan de hand van een topografische kaart van het wingebied, stratigrafische identificaties en een eenvoudige petrografische beschrijving. Ook overige relevante informatie over de milieuhygiënische eigenschappen van het materiaal of de winlocatie dienen hierin te worden opgenomen. Het geologisch dossier beschrijft bovendien de historie van de winlocatie en het aldaar te winnen materiaal.
- 2.15 **Verwerkingsinstallatie**
Een verwerkingsinstallatie is een zelfstandige productie-eenheid die in staat is de eigenschappen van het product te beïnvloeden.
- 2.16 **Certificaathouder**
Een rechtspersoon waaraan een NL BSB[®] productcertificaat (al dan niet deelnemend aan een cluster) is afgegeven.
- 2.17 **Cluster**
Een cluster bestaat uit een groep bedrijven c.q. verwerkingsinstallaties die in één of meer wingebieden werkzaam zijn en industriezand en/of (gebroken) industriegrind produceren en leveren, ieder onder een eigen NL BSB[®] productcertificaat. Iedere deelnemer binnen een cluster is zelf verantwoordelijk voor het voldoen aan de eisen die in deze beoordelingsrichtlijn worden gesteld. Binnen het cluster wordt een clusterbeheerder aangewezen (zie 2.18).
- 2.18 **Clusterbeheerder**
Een door deelnemers aan een cluster aangewezen persoon die de planning van monsternemingen en onderzoeken binnen het cluster beheert en in dit verband als contactpersoon richting de certificatie-instelling optreedt.

3 **PROCEDURE CERTIFICERING**

3.1 **Toelatingsonderzoek**

Het toelatingsonderzoek voor het productcertificaat bestaat uit de volgende onderdelen:

1. beoordeling van het kwaliteitssysteem van de producent: de certificatie-instelling verifieert of het kwaliteitssysteem voldoet aan de in 6 gestelde eisen en beoordeelt de doeltreffendheid en juiste toepassing;
2. beoordeling van het geologisch dossier;
3. beoordeling van het product met betrekking tot de producteis gesteld in 5.3, waarbij er volgens 5.4 onderscheid wordt gemaakt in bodemkwaliteitsklassen.

Het toelatingsonderzoek wordt door de certificatie-instelling uitgevoerd conform 10.1

3.2 **Verificatieonderzoek**

Het verificatieonderzoek omvat de onderdelen zoals in 3.1 genoemd, waarbij slechts één partij wordt onderzocht (overeenkomstig de productiecontrole).

In de volgende gevallen kan worden volstaan met een verificatieonderzoek;

- na een productiestop van een certificaathouder (zie 9.6):
- bij clustering indien (historische) gegevens beschikbaar zijn van het te winnen materiaal, bepaald overeenkomstig het Besluit bodemkwaliteit (zie D.3.1).
- na verplaatsing van een winwerktuig naar een ander wingebied waarvan gegevens beschikbaar zijn waaruit blijkt dat aan de eisen genoemd in 3.1 wordt voldaan (zie 11.4).

3.3 **Controle door de certificatie-instelling**

Na toekenning van de kwaliteitsverklaring zal er controle plaatsvinden door de certificatie-instelling overeenkomstig 10.2.

3.4 **Geldigheidsduur kwaliteitsverklaring**

De geldigheidsduur van de kwaliteitsverklaring is onbeperkt, tenzij in het certificatiereglement van de certificatie-instelling een andere geldigheidsduur is voorgeschreven. De certificatie-instelling stelt bij voortduring op basis van de resultaten van de periodieke beoordelingen vast of het certificaat kan worden voortgezet of niet.

4 **BOUWBESLUIT GERELATEERDE EISEN EN BEPALINGSMETHODEN**

Niet van toepassing.

5 **BESLUIT BODEMKWALITEIT GERELATEERDE EISEN EN BEPALINGSMETHODEN**

5.1 **Prestatie-eis**

Aan industriezand en/of (gebroken) industriegrind worden geen prestatie-eisen gesteld.

5.2 **Toepassingsvoorwaarden**

In geval industriezand en/of (gebroken) industriegrind niet voldoet aan de achtergrondwaarden gegeven in bijlage B van de Regeling bodemkwaliteit mag industriezand en/of (gebroken) industriegrind slechts worden toegepast indien de maximale waarde voor de bodemkwaliteitsklasse van de ontvangende bodem (onder oppervlaktewater), zoals gegeven in bijlage B van die regeling, niet wordt overschreden.

5.3 **Producteis**

Overeenkomstig artikel 38 van het Besluit bodemkwaliteit mogen de samenstellingswaarden, bepaald overeenkomstig paragraaf 4.3 van de Regeling bodemkwaliteit, de in bijlage B van die regeling gegeven interventiewaarden (gecorrigeerd voor het lutumgehalte en/of gehalte organische stof) voor het beoogde toepassingsgebied niet overschrijden.

Toelichting

Industriezand of (gebroken) industriegrind dat niet voldoet aan de interventiewaarden kan niet op basis van deze beoordelingsrichtlijn worden gecertificeerd.

5.4. **Inhoud NL BSB® productcertificaat**

Het productcertificaat verklaart dat industriezand en/of (gebroken) industriegrind voldoet aan de producteis genoemd in 5.3.

Een certificaat wordt afgegeven voor een product of groep van gedefinieerde producten vallend binnen één populatie. Indien van toepassing vermeldt het certificaat tevens de handelsnaam van het product/de producten waarvoor het certificaat is afgegeven.

Toelichting

Onder de populatie van een groep gedefinieerde producten wordt verstaan verschillende producten die rekenkundig worden samengevoegd voor beoordeling en toetsing in het kader van het Besluit bodemkwaliteit. Dit kan zijn de samenvoeging van producten met verschillende korrelgrootteverdeling of samenvoeging van producten met verschillend lutumgehalte en/of gehalte organische stof.

Het certificaat omvat de productomschrijving, de producent, de herkomst van het industriezand en/of (gebroken) industriegrind (wingebied) en het gebruik van het certificatiemerk op de afleveringsdocumenten. Het certificaat wordt opgesteld conform het model in bijlage C.

Op het certificaat wordt aangegeven welke korrelklassen zijn gecertificeerd, waarbij naast de korrelklasse tevens een productaanduiding (zand, grind of steenslag uit grind) mag worden opgenomen.

Voor geclusterde winlocaties conform bijlage D mag per deelnemer aan het cluster (zie 2.17) één enkel certificaat worden verstrekt, waarop alle productielocaties/wingebieden van die deelnemer en vallend onder het cluster worden genoemd.

Het certificaat dient expliciet te vermelden aan welke bodemkwaliteitsklassen het industriezand en/of (gebroken) industriegrind voldoet. Daarbij wordt, conform par. 4.4 van de Regeling Bodemkwaliteit, door de certificatie-instelling gebruik gemaakt van de volgende mogelijkheden:

Tabel 1: vermelding bodemkwaliteitsklassen in het certificaat

optie	vermelding in het certificaat
1	Industriezand en/of (gebroken) industriegrind voldoet aan de achtergrondwaarden voor grond.
2	Industriezand en/of (gebroken) industriegrind voldoet aan de bodemkwaliteitsklasse wonen en de bodemkwaliteitsklasse A voor toepassing op of in de bodem, respectievelijk op of in de bodem onder oppervlaktewater.
3	Industriezand en/of (gebroken) industriegrind voldoet aan de bodemkwaliteitsklasse wonen en de bodemkwaliteitsklasse B voor toepassing op of in de bodem, respectievelijk op of in de bodem onder oppervlaktewater.
4	Industriezand en/of (gebroken) industriegrind voldoet aan de bodemkwaliteitsklasse industrie en de bodemkwaliteitsklasse A voor toepassing op of in de bodem, respectievelijk op of in de bodem onder oppervlaktewater.
5	Industriezand en/of (gebroken) industriegrind voldoet aan de bodemkwaliteitsklasse industrie en de bodemkwaliteitsklasse B voor toepassing op of in de bodem, respectievelijk op of in de bodem onder oppervlaktewater.

Toelichting

Het Besluit bodemkwaliteit kent de mogelijkheid om grond te beoordelen binnen het gebiedsspecifiek kader, waarbij bevoegde bestuursorganen lokaal hogere, dan wel lagere grenswaarden mogen vaststellen in een nota bodembeheer. De toetsing aan deze afwijkende grenswaarden valt buiten het bereik van BRL 9321.

6

NIET BOUWBESLUIT GERELATEERDE EISEN EN BEPALINGSMETHODEN

Niet van toepassing.

7 KWALITEITSSYSTEEM

De producent dient te beschikken over een in een kwaliteitshandboek vastgelegd kwaliteitssysteem en dit te onderhouden. Het kwaliteitssysteem dient er op gericht te zijn dat de door hem geleverde producten en diensten aan de gestelde eisen voldoen. Het handboek moet de procedures van het kwaliteitssysteem omvatten of ernaar verwijzen en de structuur van de documentatie, die in het kwaliteitssysteem is gebruikt, uiteenzetten in de taal van het land waar de productie plaats vindt. Desgewenst kan de certificatie-instelling vragen om een vertaling in het Nederlands, Duits of Engels.

Ten behoeve van de levering inclusief transport dienen afspraken met de tussenhandel te worden gemaakt die het mogelijk maken de geldigheid van het certificaat uit te breiden tot op het moment dat aflevering bij de afnemer plaats vindt. Alle uit deze afspraken voortvloeiende verplichtingen dienen in het kwaliteitssysteem te worden opgenomen.

Het kwaliteitssysteem dient ten minste de volgende onderdelen te bevatten:

7.1 Inhoudsopgave

Een overzicht van alle onderdelen van het kwaliteitshandboek inclusief de datum van de laatste herziening daarvan.

7.2 Organisatie

De organisatiestructuur en de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van personen voor het opstellen, implementeren en onderhouden van het kwaliteitssysteem.

7.3 Directieverklaring

Een verklaring van de directie over het beleid, doelstelling en verplichtingen met betrekking tot de productkwaliteit evenals een verklaring van de directie dat het in het kwaliteitshandboek vastgelegde kwaliteitssysteem door haar goedgekeurd is en maatgevend voor de procesvoering.

7.4 Directievertegenwoordiger

De producent moet een directievertegenwoordiger aanwijzen die, ongeacht zijn andere verantwoordelijkheden, duidelijk omschreven bevoegdheden en verantwoordelijkheden heeft om te bewerkstelligen dat het kwaliteitssysteem zoals dat in het kwaliteitshandboek is beschreven, wordt onderhouden en dat voldaan wordt aan de bepalingen van deze beoordelingsrichtlijn. De directievertegenwoordiger zal in eerste instantie degene zijn die de contacten met de certificatie-instelling onderhoudt.

7.5 Beschrijving van het productieproces

Beschrijving van het productieproces vanaf de basisgrondstoffen tot de aflevering met verwijzing naar de procedures en werkinstructies voor alle onderdelen van het proces. Vastlegging van specifieke productiestromen. Vastlegging van de maatregelen ter voorkoming van ongewenste vermenigving van grondstoffen, halffabricaten en eindproducten, voor zover relevant.

7.6 Beschrijving van de producten

Beschrijving van alle door de producent geproduceerde eindproducten en halffabricaten.

7.7 Monsterneming en behandeling

Beschrijving van de kwaliteitszorg in een schema. In dit schema dient te zijn opgenomen:

- door welke functionaris het monster genomen wordt;
 - een monsternemingsplan (bijlage A);
 - de uit te voeren voorbereiding en de te meten eigenschappen;
- met eventueel verwijzing naar de werkinstructies/meetmethoden.

7.8 Registratie meetgegevens

Procedure voor opstellen en in stand houden van een administratie waarin de meetgegevens van de onderzoeken zijn vastgelegd en waaruit blijkt dat ze zijn getoetst aan de toetsingswaarden conform 9.5.

De producent heeft de verplichting de gegevens omtrent de milieuhygiënische eigenschappen van industriezand en/of (gebroken) industriegrond ten minste 5 jaar te bewaren.

7.9 Beheersing van producten met afwijkingen

Een procedure voor acties en besluitvorming nadat geconstateerd is dat een product niet aan de criteria voldoet.

7.10 Beheer van documenten

Procedure voor registratie en beheer van alle documenten die betrekking hebben op het in stand houden van de kwaliteit van het product, zoals normen, procedures, instructies, formulieren e.d. Voor het beheer van documenten dient een verantwoordelijke te worden aangewezen (documentbeheerder). Uit de registratie van documenten moet blijken welke versies van kracht zijn.

7.11 Klachtenbehandeling

Een procedure voor behandeling van klachten. Registratie van klachten in klachtendossier. Per klacht een klachtenformulier waarin de status van afhandeling is vermeld. Op het klachtenformulier dient ten minste te worden vermeld:

- datum van indiening van klacht en wijze waarop de klacht is ingediend;
- gegevens van de klager;
- aard van de klacht;
- wijze van onderzoek van de klacht en/of te ondernemen acties;
- datum en wijze afhandeling klacht.

Alle correspondentie, telefoonnotities e.d. die betrekking hebben op de klacht dienen in het klachtendossier te worden bewaard.

8 PROCESBEHEERSING

De producent moet in het kader van de procesbeheersing de noodzakelijke acties ondernemen om continu producten af te leveren die voldoen aan de eisen.

8.1 Verontreinigingen

De producent dient te voorkomen dat tijdens het productieproces en gedurende de opslag het materiaal verontreinigd wordt met stoffen waaraan eisen zijn gesteld in het kader van het Besluit bodemkwaliteit.

8.2 Belading van het transportmiddel ten behoeve van het vervoer naar de afnemer

Voordat door de producent wordt overgegaan tot belading van een transportmiddel, dient de producent door middel van visuele controle te hebben vastgesteld of het transportmiddel bezemschoon is aangeleverd. Het resultaat van een controle wordt op de afleveringsbon vermeld. Ook indien geen controle mogelijk is, wordt dit op de afleveringsbon vermeld.

9 KWALITEITSZORG

9.1 Algemeen

De kwaliteitszorg ten behoeve van het Besluit bodemkwaliteit bestaat uit het steekproefsgewijs controleren van de productiestroom. De frequentie van deze controles hangt af van het niveau en de constantheid van de producteigenschappen. Bij de beoordeling van de milieuhygiënische eigenschappen wordt onderscheid gemaakt in een steekproefregime, waarbij de lopende productstroom wordt gecontroleerd, of partijkeuringsregime, waarbij iedere partij wordt gecontroleerd. Opeenvolgende analyseresultaten worden gebruikt voor het vaststellen van de onderzoeksfrequentie.

Het onderzoek wordt uitgevoerd volgens 9.2 t/m 9.4 en de resultaten worden getoetst volgens 9.5 aan de in 5.3 gestelde eisen, waarbij bij het bekend worden van nieuwe resultaten opnieuw wordt beoordeeld met welke frequentie moet worden gemeten.

De certificaathouder is verantwoordelijk voor de uitvoering van de kwaliteitszorg. De kwaliteitszorg wordt bij ieder bedrijf uitgevoerd.

9.2 Monsterneming

De monsterneming, en alle daarmee samenhangende activiteiten, dienen in procedures of een monsternemingsplan te worden omschreven en onderbouwd. De aanpak van de monsterneming is opgenomen in bijlage A.

9.2.1 **Monsterneming toelatingsonderzoek**

De monsterneming in het kader van het toelatingsonderzoek moet worden uitgevoerd, met inachtneming van het gestelde in bijlage A, door:

- een door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu erkende instelling voor de monsterneming, of
- de producent onder begeleiding van de certificatie-instelling. Ten minste één van de partijen moet worden bemonsterd door een door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu erkende instelling voor de monsterneming. Hierbij geldt dat het logaritmisch weergegeven analyseresultaat van de erkende instelling niet meer of minder mag bedragen dan het gemiddelde van de producent plus of min driemaal de bijbehorende standaardafwijking.

Voor het toelatingsonderzoek dienen ten minste 5 partijen te worden bemonsterd, elke partij in duplo. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen de korrelklassen a en/of b enerzijds en korrelklasse c anderzijds. Het toelatingsonderzoek voor een productielocatie waar zowel korrelklasse a als korrelklasse b wordt geproduceerd mag zodanig over deze beide korrelklassen worden verspreid, dat een representatief beeld wordt verkregen van de totale productie.

Voor korrelklasse c dient altijd een separaat toelatingsonderzoek te worden uitgevoerd, waarbij 5 partijen steenslag uit grind in duplo worden bemonsterd.

9.2.2 **Monsterneming productiecontrole**

De monsterneming in het kader van de productiecontrole kan worden uitgevoerd door de producent of door een *daartoe* erkende instelling, met inachtneming van het gestelde in bijlage A. Hierbij wordt *onder het steekproefregime* één monster uit de productie genomen, en twee in het geval van *partijkeuringsregime* (zie ook A.3). Zie ook 10.2 voor eventuele combinatie van monsternemingen.

Indien er sprake is van een opslaglocatie in Nederland (zie 10.2.1) mogen monsters ook op de opslaglocatie worden genomen.

9.3 Te bepalen componenten

Uitgangspunt voor de te bepalen componenten is het standaard analysepakket zoals dat in de gezamenlijke uitgave van SIKB, NEN en Bodem+ d.d. 19 december 2008 is weergegeven, zie tabel B1. Indien het vermoeden bestaat op basis van voorkennis (bijvoorbeeld op basis van een geologisch dossier, zie 11.3) dat er componenten in het materiaal aanwezig zijn die niet vermeld zijn in het standaard pakket, dan dienen deze componenten in het onderzoek te worden meegenomen.

Componenten die in voorgaande versies van deze beoordelingsrichtlijn niet in het standaard analysepakket waren opgenomen en in deze versie wel, dienen bij iedere reguliere productiecontrole in enkelvoud - dat wil zeggen op slechts één monster - te worden onderzocht, totdat vijf analyseresultaten zijn verkregen. Totdat er vijf analyseresultaten zijn verkregen wordt ieder resultaat individueel getoetst; vanaf het moment dat er vijf analyseresultaten zijn verkregen, wordt de toetsing conform 9.5 uitgevoerd.

Toelichting

Het standaard analysepakket voor partijkeuringen is op basis van NEN 5740:1999/2e Ontw. A1:2007 aangepast. De componenten arseen, chroom en EOX hoeven niet langer te worden bepaald. Nieuw zijn de componenten barium, kobalt, molybdeen en som-PCB's.

Met 'iedere reguliere productiecontrole' worden alle productiecontroles bedoeld die de producent voor één of meer van de componenten die in zowel het oude als het nieuwe analysepakket voorkomen dient uit te voeren. De bedoeling is dat de producent zo snel mogelijk, maar zonder extra monsternemingen, de nieuwe componenten vijf maal laat onderzoeken.

9.4 **Bepalingsmethoden**

Het monster wordt voor de uit te voeren onderzoeken in zodanig gelijke delen verdeeld, dat het aantal benodigde analysemonsters wordt verkregen, inclusief één reserve analysemonster. Het samenstellings dient te worden uitgevoerd door voor deze verrichtingen erkend laboratorium.

9.4.1 **Bepaling samenstelling organische en anorganische componenten**

Van elk mengmonster dient van één analysemonster bepaling van de samenstelling te worden uitgevoerd conform AP04 SG.

9.5 **Keuringsfrequentie**

9.5.1 **Principe**

De frequentie waarmee partijen op samenstelling worden gekeurd, wordt vastgesteld met grootheid k , per component, als volgt:

$$k(90/x) = \frac{\log(T) - \bar{y}}{s_y} \quad (1)$$

waarbij:

- T de toetsingswaarde;
- \bar{y} het voortschrijdend gemiddelde van de logaritme van de waarnemingen;
- s_y de voortschrijdende standaarddeviatie van de logaritme van de waarnemingen.

Een waarneming betreft het resultaat van de samenstellingsbepaling van één partij. Bij het toelatingsonderzoek en in het geval van partijkeuring betreft een waarneming de gemiddelde samenstelling van twee monsters van een partij.

Opmerking:

$k(90/x)$ wil zeggen dat met 90% betrouwbaarheid wordt aangetoond dat $x\%$ van de partijen voldoet.

Bovenstaande vergelijking is gebaseerd op de aanname dat de waarnemingen lognormaal zijn verdeeld. Indien de waarnemingen in werkelijkheid normaal verdeeld zijn, kan het gunstiger zijn dit ook in de berekening van k tot uiting te laten komen. Hiertoe dient te worden aangetoond dat de waarnemingen normaal verdeeld zijn. Richtlijnen hiervoor zijn opgenomen in de "Toelichting op de Handleiding certificering Besluit bodemkwaliteit", hoofdstuk 5.

9.5.1.1 **Gamma-regeling (γ)**

In plaats van bepaling van de waarde k (zie formule 1) is het toegestaan met behulp van de gamma-regeling de keuringsfrequentie vast te stellen op de volgende wijze:
 bij vijfmaal ($N=5$) dan wel tienmaal ($N=10$) achter elkaar onderschrijden van γ x toetsingswaarde mag de bepaling van de waarde k achterwege worden gelaten en wordt de keuringsfrequentie vastgesteld volgens onderstaande tabel:

Tabel 2: keuringsfrequenties conform de gammaregeling

emissie van N-bouwstoffen en samenstelling van alle bouwstoffen en grond	N=5	$\gamma = 0,19$	1 keuring per 5 jaar
	N=10	$\gamma = 0,26$	1 keuring per 5 jaar
	N=5	$\gamma = 0,31$	1 keuring per jaar
	N=10	$\gamma = 0,41$	1 keuring per jaar
	N=5	$\gamma = 0,57$	1 keuring per 10 partijen (minimaal 5 per 3 jaar)
	N=10	$\gamma = 0,76$	1 keuring per 10 partijen (minimaal 5 per 3 jaar)

9.5.2 **Initiële keuringsfrequentie**

De initiële keuringsfrequentie per component wordt bepaald op basis van de resultaten van het toelatingsonderzoek.

De minimum onderzoeksfrequentie per component bedraagt 1x per 5 jaar.

9.5.3 **Onderzoeksfrequentie na toekenning van het certificaat**

Het voortschrijdend gemiddelde en de voortschrijdende standaarddeviatie worden bepaald op basis van de laatste vijf waarnemingen. Op basis daarvan wordt de waarde k berekend (vergelijking 1) en wordt de frequentie van het onderzoek bepaald met behulp van tabel B2. Een wijziging in de onderzoeksfrequentie dient direct te worden ingevoerd en te worden gemeld aan de certificatie-instelling.

Het is ook toegestaan de k -waarde te berekenen op basis van de laatste tien waarnemingen of, indien er nog geen tien waarnemingen beschikbaar zijn, minder dan tien, maar meer dan vijf waarnemingen (gelijk aan het totale aantal beschikbare waarnemingen). Indien de toetsing wordt uitgevoerd met 6, 7, 8, 9 of 10 waarnemingen, moeten de grenzen voor k worden aangehouden zoals opgenomen in tabel B3.

Indien er bij aanvang onvoldoende waarnemingen beschikbaar zijn, mag gebruik worden gemaakt van de meest recente waarnemingen uit het toelatingsonderzoek.

Voor het berekenen van de onderzoeksfrequentie na toekenning van het certificaat wordt onderscheid gemaakt tussen de korrelklassen a en/of b enerzijds en korrelklasse c anderzijds. Voor een productielocatie waar zowel korrelklasse a als korrelklasse b wordt geproduceerd mogen deze korrelklassen gecombineerd beoordeeld worden, zolang de onderzoeksresultaten van beide korrelklassen voldoende overeenkomen. Een en ander ter beoordeling van de certificatie-instelling.

De monsterneming in het kader van de productiecontrole dient in dat geval zodanig over deze beide korrelklassen te worden verspreid, dat bij voortdurend een representatief beeld wordt verkregen van de totale productie.

De berekening van de onderzoeksfrequentie voor korrelklasse c wordt altijd separaat uitgevoerd, waarbij steenslag uit grind in het kader van de productiecontrole apart wordt bemonsterd.

9.5.4 **Uitzonderingsbepaling bij toetsing grond aan de achtergrondwaarden**

Voor de indeling van industriezand en/of (gebroken) industriegrind in de juiste bodemkwaliteitsklasse (zie 5.2) wordt nagegaan aan de toetsingswaarden van welke klasse industriezand en/of (gebroken) industriegrind voldoet. De Regeling bodemkwaliteit kent hierbij een uitzonderingsbepaling voor de toetsing van de kwaliteit van grond aan de achtergrondwaarden.

Conform par. 4.2.2, lid 4 en 5, van de Regeling bodemkwaliteit geldt dat bij toetsing aan de achter-

grondwaarden enkele parameters aan een hogere toetsingswaarde mogen worden getoetst.

De certificaathouder is vrij in zijn keuze welke parameters aan een hogere toetsingswaarde worden getoetst. De hogere toetsingswaarde is gelijk aan twee maal de achtergrondwaarde, dan wel de maximale waarde voor de bodemkwaliteitsklasse wonen indien die lager is. Het aantal parameters waarvoor een hogere toetsingswaarde mag worden gehanteerd is afhankelijk van het totaal aantal onderzochte paramaters zoals weergegeven in tabel 3.

Toelichting

Bovenstaande bepaling voor de achtergrondwaarde geldt bij toepassing van industriezand en/of (gebroken) industriegrind op of in zowel de bodem als de bodem onder oppervlaktewater.

Tabel 3: Maximaal aantal parameters waarvoor een verhoogde toetsingswaarde mag worden toegepast

totaal aantal onderzochte parameters	max. aantal parameters met een verhoogde toetsingswaarde
7	2
16	3
27	4
37	5

9.5.5 ***Omgaan met meetwaarden die kleiner zijn dan de bepalingsgrens***

Meetwaarden die onder het niveau van de bepalingsgrens van de officiële meetmethode liggen, dienen gelijk te worden gesteld aan de bepalingsgrens. Indien variatie in de bepalingsgrenzen voor een component optreedt, dan is het toegestaan de bepalingsgrenzen gelijk te stellen aan de maximale bepalingsgrens onder voorwaarde dat de bepalingsgrens voor deze meetwaarden kleiner is dan de betreffende toetsingswaarde.

Indien alle metingen onder het niveau van de bepalingsgrens liggen, wordt een onderzoeksfrequentie van 1x per 5 jaar aangehouden.

9.6 **Productiestops**

In het geval de productie van industriezand en/of (gebroken) industriegrind (tijdelijk) is gestopt, zal bij een stop langer dan één jaar en er geen opslag meer is van gecertificeerd materiaal de kwaliteitsverklaring worden opgeschort. Bij een nieuwe aanvang van de productie zal aan de hand van één onderzocht monster worden nagegaan of deze in de "populatie" past en daarmee de kwaliteitsverklaring kan worden behouden. Hiervoor zal de toetsing aan k worden voortgezet met het nieuw verkregen resultaat. Indien de onderzoeksfrequentie niet toeneemt, kan de certificering worden vervolgt.

Indien de resultaten niet in de populatie passen dan dient het onderzoek te worden uitgebreid tot een toelatingsonderzoek.

In geval een productiestop de datum vijf jaar na het laatste milieuhygiënische onderzoek overschrijdt, zal de certificerende instelling de kwaliteitsverklaring intrekken.

9.7 **Onderzoek faciliteiten**

Ten behoeve van de kwaliteitszorg dient de producent te beschikken over de benodigde apparatuur en deze te onderhouden en beheersen.

10 EXTERNE CONTROLE

10.1 Toelatingsonderzoek

Het toelatingsonderzoek omvat de onderdelen zoals beschreven in 5.1.

Het onderzoek voor toetsing aan de producteis wordt uitgevoerd conform 9.2 t/m 9.5.2, 9.5.4 en 9.5.5. Op basis van de resultaten van het onderzoek wordt beoordeeld:

- (a) of het betreffende industriezand en/of (gebroken) industriegrind aan de in 3.1 of 5.3 genoemde eisen voldoet volgens:

$$\bar{y} + k(90/50) \cdot s_y \leq \log(T) \quad (2)$$

voor ten minste 5 waarnemingen (per component), vastgesteld voor even zoveel verschillende partijen in tweevoud. Voor de symbolen: zie vergelijking (1). De waarde van $k(90/50)$ is opgenomen in tabel B3.

Toelichting:

Door middel van deze toetsing wordt met 90% betrouwbaarheid aangetoond dat ten minste 50% van de partijen voldoet (90/50). Indien de waarnemingen normaal verdeeld zijn, kan de toetsing hierop worden aangepast (zie opmerking 9.5.1).

Industriezand en/of (gebroken) industriegrind komt in aanmerking voor certificatie indien voor één of meer componenten niet aan het criterium wordt voldaan. Gevolg is dan wel dat die componenten direct in het hoogste keuringsregime (partijkeuring) vallen;

- (b) met welke frequentie de componenten ten behoeve van de productiecontrole moeten worden bepaald (tabel B2).

10.2 Controle door de certificatie-instelling

Gedurende het jaar worden 2 controlebezoeken gebracht, indien het onderzoek in het kader van de productiecontrole, in zijn geheel aan een externe instantie is uitbesteed. Indien de producent de monsterneming, analyse en/of toetsing zelf uitvoert, kan het aantal controlebezoeken conform tabel 4 oplopen tot maximaal 5 per jaar, afhankelijk van de onderzoeksfrequentie.

Tijdens het controlebezoek wordt beoordeeld:

- het functioneren van het kwaliteitssysteem (2x per jaar);
- de monsterneming, indien door de producent uitgevoerd. Bij een onderzoeksfrequentie van 1x per 5 jaar of 1x per jaar wordt de monsterneming ofwel door een daartoe erkende instelling uitgevoerd, ofwel door de producent onder verantwoordelijkheid van de certificatie-instelling. In dat laatste geval wordt het getrokken monster door de certificatie-instelling verzegeld ten behoeve van het transport naar een daartoe erkend laboratorium. Bij een onderzoeksfrequentie die hoger is dan 1x per jaar, wordt de op bovenstaande wijze beschreven monsterneming met een frequentie van 1x per jaar uitgevoerd.
- de analyse, indien door de producent uitgevoerd. Indien het een verkorte meetmethode betreft, dient één maal per jaar te worden geverifieerd door middel van een enkele meting of de vastgestelde relatie nog steeds geldt;
- de toetsing van de analyseresultaten, indien door de producent uitgevoerd.

Tabel 4: Aantal controlebezoeken per jaar

aantal bezoeken in komend jaar	aantal monsternemingen door de producent vastgesteld per 1 januari van dat jaar
2	1 per 5 jaar
2	1 per jaar
2	≥ 5 per 3 jaar
3	≥ 10 per 3 jaar
4	≥ 5 per jaar
5	partijkeuring

10.2.1 Controle bij opslaglocaties

Indien het te certificeren bedrijf beschikt over een (in Nederland gelegen) opslaglocatie waar al het materiaal dat vanaf de (buitenlandse) productielocatie naar Nederland wordt geïmporteerd, op de depot wordt gezet alvorens verder te worden getransporteerd, kunnen controlebezoeken ook op die opslaglocatie worden uitgevoerd. Daarvoor is de volgende regeling van toepassing:

- jaarlijks wordt ten minste de helft van het volgens tabel 4 voorgeschreven aantal controlebezoeken op de productielocatie uitgevoerd;
- de opslaglocatie valt onder hetzelfde kwaliteitssysteem als de productielocatie;
- niet-conformiteiten die worden geconstateerd op de opslaglocatie kunnen corrigerende maatregelen tot gevolg hebben voor de productielocatie (en vice versa);
- alle eisen uit deze beoordelingsrichtlijn zijn van kracht voor zowel de productie- als de opslaglocatie;
- voor de monsterneming gelden de aanvullende bepalingen in 9.2.1 en 9.2.2.

10.3 Eisen te stellen aan de certificatie-instelling

De certificatie-instelling moet voldoen aan de in NEN-EN ISO/IEC 17065 gestelde eisen. Bovendien moet de certificatie-instelling voor het onderwerp van deze beoordelingsrichtlijn zijn geaccrediteerd door de Raad voor Accreditatie of een daaraan gelijkwaardige instelling (een accreditatie-instelling waarmee de RvA een overeenkomst van wederzijdse acceptatie heeft gesloten).

10.4 Eisen aan het certificatie-personeel

Het bij de certificatie betrokken personeel is te onderscheiden naar:

- Inspecteurs belast met de uitvoering van de externe controle bij de producent;
- Beslissers belast met het nemen van beslissingen naar aanleiding van uitgevoerde toelatingsonderzoeken, voortzetting van certificatie naar aanleiding van uitgevoerde controles en beslissingen over de noodzaak tot het treffen van corrigerende maatregelen.

De kwalificatie geschiedt op basis van:

- Competentie-eisen voor het bij het certificatieproces betrokken personeel van een certificatie-instelling dat voldoen aan de in NEN-EN ISO/IEC 17065 gestelde eisen;
- Onderstaande kwalificatie-eisen die door het College van Deskundigen aanvullend zijn vastgesteld voor het onderwerp van deze beoordelingsrichtlijn.

Een inspecteur dient ten minste aan de volgende eisen te voldoen:

- een cursus te hebben gevolgd voor het beoordelen van kwaliteitssystemen;
- aantoonbare kennis/ervaring te bezitten op het gebied van de onder deze beoordelingsrichtlijn gecertificeerde producten en productieprocessen;
- aantoonbare kennis/ervaring te bezitten op het gebied van monsterneming en bekend te zijn met de NEN 7300 serie voor monsterneming;
- aantoonbaar inhoudelijk bekend te zijn met het Besluit bodemkwaliteit en de Regeling bodemkwaliteit;

- deelgenomen te hebben als waarnemer aan minimaal 3 audits van vergelijkbare producenten.

Het inwerken van een nieuwe inspecteur dient plaats te vinden onder begeleiding van een ervaren inspecteur op dit vakgebied waarbij meerdere inspecties bij bedrijven worden uitgevoerd totdat de certificatie-instelling van mening is dat de nieuwe inspecteur zelfstandig kan functioneren.

Een beslisser dient aan de eisen van de inspecteur te voldoen aangevuld met onderstaande eisen:

- geen betrokkenheid bij de directe uitvoering van het certificatieonderzoek van de betreffende certificaathouder;
- twee jaar ervaring met het auditeren of nemen van beslissingen in het kader van certificatieonderzoek;
- de bevoegdheid hebben van de eigen organisatie voor het nemen van beslissingen in het kader van certificatieonderzoek;
- een afgeronde relevante technische opleiding op ten minste HBO niveau.

10.5 **Aanvullend onderzoek**

Indien naar het oordeel van de certificatie-instelling, naar aanleiding van klachten van derden en/of verificatie van de resultaten van de productiecontrole, gerede twijfel is omtrent het voldoen van industriezand en/of (gebroken) industriegrind aan de eisen gesteld in 3.1 of 5.3, kan de certificatie-instelling besluiten het betreffende industriezand en/of (gebroken) industriegrind aan een volledig (alle componenten) of gedeeltelijk onderzoek te onderwerpen, e.e.a. voor rekening van de certificaathouder.

Het onderzoek dient op twee monsters te worden uitgevoerd, elk opgebouwd uit 50 grepen (zie A.4.2). Tot goedkeuring wordt overgegaan als geldt:

$$\bar{x} \leq 1,4 \cdot T \quad (3)$$

waarin x het rekenkundig gemiddelde is van de twee waarnemingen en T de toetsingswaarde.

Toelichting

Als klacht van derden wordt beschouwd een klacht op grond van uitgevoerd samenstellingsonderzoek.

10.6 **Eisen te stellen aan het sanctiebeleid**

Bij de certificering wordt onderscheid gemaakt in niet-ernstige en ernstige afwijkingen. Door de certificatie-instelling mag voor deze begrippen een afwijkende terminologie worden gehanteerd. Bij een ernstige afwijking is de kwaliteit van het product in gevaar door een onvoldoende beheersing van het productieproces. De producent dient dan op korte termijn corrigerende maatregelen te nemen. Een niet-ernstige afwijking dient ook te worden opgevolgd met corrigerende maatregelen, maar de kwaliteit van het product is minder in gevaar. De termijn waarbinnen de corrigerende maatregelen moeten worden genomen is daarom langer dan bij een ernstige afwijking.

Niet-ernstige afwijkingen worden door de certificatie-instelling afgehandeld conform de eigen sanctieprocedure. Ernstige afwijkingen worden door de certificatie-instelling afgehandeld conform de eigen sanctieprocedure, maar ten minste binnen de randvoorwaarden zoals vastgesteld door het college van deskundigen en zoals gepubliceerd door de uitgever(s) van de beoordelingsrichtlijn.

Voorts dient het college van deskundigen afwijkingen te benoemen die door de certificatie-instelling als ernstig dienen te worden beschouwd. De uitgever(s) van de beoordelingsrichtlijn dient dit overzicht te publiceren samen met de hiervoor genoemde randvoorwaarden omtrent de afhandeling van ernstige afwijkingen.

11 OVERIGE VERPLICHTINGEN VAN DE PRODUCENT

11.1 Wijzigingen in bedrijfsvoering

Wijzigingen aan de installatie van principiële aard, van de herkomst van de gebruikte grondstoffen of in de personeelsbezetting zullen binnen één maand aan de certificatie-instelling worden gemeld.

11.2 Aan de afnemers te verstrekken gegevens

Alle leveringen van industriezand en/of (gebroken) industriegrind dienen te worden vergezeld van een door of namens de producent af te geven afleveringsbon. Op deze bon moeten ten minste de volgende gegevens worden vermeld:

- datum van belading en aflevering;
- de naam van het schip of bij transport per as het kenteken;
- geleverde hoeveelheid, uitgedrukt in massa- of volume-eenheden;
- naam en adres van de producent;
- naam en herkomst van het product, zoals aangegeven op het productcertificaat:
 - wingebied;
 - naam of locatie van de verwerkingsinstallatie;
 - eventueel handelsnaam;
- nummer van het NL BSB[®] certificaat
- moment van aflevering;
- resultaat van de controle van het transportmiddel zoals bedoeld in 8.2;
- NL BSB[®] certificatie- of woordmerk.
- de toepasbaarheid van het industriezand en/of (gebroken) industriegrind conform tabel 1 in par. 5.4.

11.3 Geologisch dossier

Voor het wingebied dient een geologisch dossier beschikbaar te zijn. Dit geeft informatie over de afzetting en mogelijke verontreiniging van het materiaal, waarmee kan worden vastgesteld welke componenten in ieder geval in het onderzoek dienen te worden meegenomen.

Het geologisch dossier dient informatie te bevatten over de volgende onderwerpen:

1. Locatie, weergegeven in een topografische kaart op zodanige schaal dat het betreffende wingebied en de aangrenzende gebieden duidelijk van elkaar zijn te onderscheiden. Coördinaten van het wingebied;
2. Stratigrafische identificatie (vermelding van tijdvak, formatie of eventuele lagere eenheden); gegevens van ter plaatse genomen monsters, meer in het bijzonder:
 - kwalitatief en kwantitatief petrografisch onderzoek zoals beschreven in NEN-EN 932-3;
 - mogelijke aanwezigheid van verontreinigingen;
3. Beschrijving van het al dan niet aanwezig zijn en de locatie van schadelijke mineralen, verwerking en insluitingen (indien relevant);
4. Inventarisatie van industriële activiteiten ter plaatse in het verleden en de mogelijke verontreiniging als gevolg daarvan;
5. Winplan (indien beschikbaar).

11.4 Verandering van wingebied

Verandering van wingebied dient vooraf aan de certificatie-instelling te worden gemeld.

Bij verandering naar een wingebied, waarvan geen gegevens, bepaald overeenkomstig het Besluit bodemkwaliteit, beschikbaar zijn, dient de producent door middel van onderzoek conform 10.1 aan te tonen dat het geproduceerde korrelvormig materiaal voldoet aan de in 5.3 gestelde eisen. Hierbij vervalt de van kracht zijnde kwaliteitsverklaring.

Indien de producent beschikt over gegevens van het materiaal afkomstig uit het wingebied, be-

paald overeenkomstig het Besluit bodemkwaliteit en daaruit blijkt dat voldaan wordt aan de eisen, dan vervalt de kwaliteitsverklaring niet maar wordt deze omgezet naar het nieuwe wingebied. Door middel van een verificatieonderzoek, zoals genoemd in 3.2, dient te worden aangetoond dat de nieuw aangevangen productie tot het zelfde resultaat leidt. Bij het niet voldoen, vervalt alsnog het certificaat en zal een nieuw toelatingsonderzoek moeten worden uitgevoerd.

De nieuwe kwaliteitsverklaring gaat in op het moment dat de producent aangetoond heeft aan de eisen te voldoen. Afgifte van de nieuwe kwaliteitsverklaring vindt binnen 5 werkdagen, na deze datum, plaats.

Toelichting:

Het komt vaak voor dat een verwerkingsinstallatie van locatie A naar B en terug naar A gaat of naar een plaats waar installatie C net is vertrokken. In dit soort situaties kan mogelijk met een verificatieonderzoek worden volstaan.

11.5

Beschikbaar stellen onderzoeksresultaten

De resultaten van nieuwe onderzoeken in het kader van het Besluit bodemkwaliteit worden minimaal eens per jaar ter beoordeling beschikbaar gesteld aan de certificatie-instelling.

12 LIJST VAN VERMELDE DOCUMENTEN

12.1 Algemeen

- NEN 5861:1999 Milieu - procedures voor monsteroverdracht, 1 juli 1999
- NEN 5740:1999 Bodem - onderzoeksstrategie bij verkennend bodemonderzoek. Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond. 1 oktober 1999, inclusief C1: 1 april 2000 en ontw. A1: 1 mei 2007
- NEN-EN-ISO/IEC 17065: 2012 Conformiteitsbeoordeling - Eisen voor certificatie-instellingen die certificaten toekennen aan producten, processen en diensten

12.2 Beproevingnormen

- NEN-EN 932-1:1996 Beproevingmethoden voor algemene eigenschappen van toelagmaterialen. Deel 1: Methoden voor monsterneming, 1e druk, september 1996
- NEN-EN 932-3:1996 Beproevingmethoden voor algemene eigenschappen van toelagmaterialen. Deel 3: Procedure en terminologie voor een vereenvoudigde petrografische beschrijving, 1e druk, september 1996
- NVN 7301:1999 Uitloogkarakteristieken van vaste grond- en steenachtige bouwmaterialen en afvalstoffen. Monsterneming. Monsterneming van korrelvormige materialen uit materiaalstromen, 2e druk, november 1999
- NVN 7302:1999 Uitloogkarakteristieken van vaste grond- en steenachtige bouwmaterialen en afvalstoffen. Monsterneming. Monsterneming van korrelvormige materialen uit statische partijen, 2e druk, november 1999
- NVN 7312:1995 Uitloogkarakteristieken van vaste grond- en steenachtige bouwmaterialen en afvalstoffen. Monstervoorbehandeling. Monstervoorbehandeling voor de bepaling van het uitlooggedrag en het gehalte van anorganische componenten, 1e druk, juli 1995
- NVN 7313:1995 Uitloogkarakteristieken van vaste grond- en steenachtige bouwmaterialen en afvalstoffen. Monstervoorbehandeling. Monstervoorbehandeling voor de bepaling van het uitlooggedrag en het gehalte van organische componenten, 1e druk, juli 1995

12.3 Overige

- Accreditatie-programma Bouwstoffenbesluit AP04, onderdeel SG: samenstelling grond, versie 3: 3 maart 2005
- Besluit bodemkwaliteit: Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 2007, 469
- Regeling bodemkwaliteit: in het kader van deze beoordelingsrichtlijn wordt uitgegaan van de vigerende versie van de Regeling bodemkwaliteit.
- Handleiding certificering Besluit bodemkwaliteit: Stichting Bouwkwiteit: in het kader van deze beoordelingsrichtlijn wordt uitgegaan van de vigerende versie van de Handleiding certificering Besluit bodemkwaliteit.
- Standaard stoffenpakket bij milieuhygiënisch (water)bodemonderzoek, gezamenlijke uitgave van SIKB, NEN en Bodem+ d.d. 19 december 2008

- BRL SIKB 1000, Protocol 1001 Monsterneming voor partijkeuringen grond en baggerspecie, versie 2.1: 12 december 2013

BIJLAGE A - MONSTERNEMINGSPLAN

A.1 ALGEMEEN

A.1.1 Monsternemingsplan

De opzet van deze bijlage is overeenkomstig 6 van NVN 730X. In deze bijlage worden de hoofdlijnen van het monsternemingsplan uiteengezet. De details zijn te vinden in NVN 730X.

A.1.2 Doel monsterneming

Het verkrijgen van een representatief monster voor het kunnen uitvoeren van onderzoek in het kader van het Besluit bodemkwaliteit.

A.1.3 Plaats monsterneming

Er is onderscheid te maken in twee typen onderzoek, te weten toelatingsonderzoek en onderzoek in het kader van de productiecontrole. Het aantal te nemen monsters wordt hierop afgestemd. De monsterneming dient binnen een gedefinieerd product bij voorkeur vanuit de materiaalstroom te geschieden. Indien dit niet mogelijk is, dient uit statische partijen te worden bemonsterd. Het is hierbij niet toegestaan alleen de buitenste laag van de opgeslagen partij in de bemonstering te betrekken, tenzij de betreffende partij afkomstig is uit één wingebied en de productie heeft plaatsgevonden in één productiegang.

De plaats van monsterneming dient representatief te zijn voor het uiteindelijke product en dient gerapporteerd te worden.

A.2 MATERIAAL

A.2.1 Aard van materiaal

Industriezand en/of (gebroken) industriegrind is korrelvormig materiaal. Gezien de aard van het materiaal kan aangenomen worden dat er mogelijke verschillen in de eigenschappen bestaan tussen de fijne en grove fracties van industriezand en/of (gebroken) industriegrind afkomstig uit één wingebied. Daarom wordt bij de monsterneming altijd onderscheid gemaakt tussen de korrelklassen a, b en c (zie 2.3).

Daarnaast zullen de verschillende fracties, waaronder de fijnste en grofste fractie, die (regelmatig) worden geproduceerd, in de monsterneming worden meegenomen. Dit biedt de mogelijkheid na te gaan of er sprake is van verschil in samenstelling afhankelijk van de afmeting van het geproduceerde industriezand en/of (gebroken) industriegrind.

In het geval dat er verschillen tussen fracties optreden, zal het onderzoek in het kader van de productiecontrole zich op verschillende fracties richten, tenzij er één kritische fractie kan worden aangewezen. In het laatste geval zal het onderzoek zich tot de kritische fractie beperken.

A.2.2 Partijgrootte

De partijen kunnen in omvang of in de tijd worden gedefinieerd. Hierbij dient maximaal 10.000 ton respectievelijk 4 weken te worden aangehouden.

A.3 MONSTERNEMING

A.3.1 Wijze van monsterneming

De bemonstering dient plaats te vinden conform SIKB BRL 1000-protocol 1001, volgens NVN 7301 of 7302, met inachtneming van het gestelde in NEN-EN 932-1. De grepen dienen aselekt te worden genomen, dat wil zeggen:

- gespreid in de tijd bij monsterneming vanuit materiaalstromen, en
- gespreid in plaats bij monsterneming uit statische partijen.

De grepen mogen in het veld worden samengevoegd tot mengmonster(s). De producent dient de werkwijze hiervoor in zijn kwaliteitssysteem vast te leggen.

A.3.2

Uitvoering

Betreffende het onderzoek aan industriezand en/of (gebroken) industriegrind moet minimaal worden voldaan aan de onderstaande tabel:

Tabel A1: Monster- en greepgrootte voor grond.

Onderzoek	Aantal grepen per monster	Maximale korrelgrootte (100% m/m doorval)	Greepgrootte	Monstergrootte	Aantal monsters
Toelating	50	≤ 16 mm	0,18 kg	9 kg	10 (5 partijen x2 monsters)
		> 16 mm	1,5 kg	75 kg	
Productiecontrole	50	≤ 16 mm	0,18 kg	9 kg	1 ^{*)}
		> 16 mm	1,5 kg	75 kg	
*) In het hoogste keuringsregime (partijkeuring) dienen 2 monsters te worden genomen.					

De individuele grepen moeten van ongeveer gelijke grootte zijn (± 25 %m/m ten opzichte van de waarde zoals aangegeven in tabel A1).

A.4

MONSTERVOORBEHANDELING

De hieronder beschreven methode van monstervoorbehandeling is afgeleid van NVN 7310 t/m NVN 7312. De monstervoorbehandeling moet conform AP04 worden uitgevoerd.

A.4.1

Handelingen vóór het uitvoeren van de proeven

A.4.1.1

Verpakking

De monsters dienen voor transport luchtdicht te worden verpakt in kunststof zakken of emmers. De monsters dienen verzegeld en gecodeerd te worden.

A.4.1.2

Transport

De omstandigheden tijdens transport moeten in overeenstemming zijn met de bewaaromstandigheden. Het transport dient vergezeld te gaan van een overdrachtsformulier, waarop in ieder geval de gegevens van het monster zijn vermeld. NEN 5861 kan hierbij gehanteerd worden.

A.4.2

Gereed maken monsters voor analyse/proeven

Ten behoeve van bepaling anorganische componenten

In het laboratorium dient het materiaal conform NVN 7312 te worden voorbehandeld.

Ten behoeve van bepaling organische componenten

In het laboratorium dient het materiaal conform NVN 7313 te worden voorbehandeld.

BIJLAGE B - TABELLEN

Tabel B1: Standaard analysepakket, te hanteren voor partijkeuringen grond en baggerspecie afkomstig uit regionale wateren. Voor baggerspecie afkomstig uit Rijkswateren is een afwijkend pakket van toepassing.

Groep	Componenten
bodemkenmerken:	organische stof en lutum
Metalen	barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel, zink
organische parameters	som-PCB's, som-PAK's, minerale olie

Tabel B2: Onderzoeksfrequentie per component, bij 5 waarnemingen.

Waarde voor k bij 5 waarnemingen ¹⁾	Minimaal aantal te onderzoeken partijen
$k > 6,12$	1 per 5 jaar
$4,67 < k \leq 6,12$	1 per jaar
$2,74 < k \leq 4,67$	1 op 10 partijen minstens 5 per 3 jaar
$1,46 < k \leq 2,74$	1 op 4 partijen minstens 10 per 3 jaar
$0,69 < k \leq 1,46$	1 op 2 partijen minstens 5 per jaar
$k \leq 0,69$ ²⁾	partijkeuring minstens 10 per jaar
¹⁾	Indien meer waarnemingen worden getoetst dan veranderen de klassegrenzen. Waarden voor 6 t/m 10 waarnemingen zijn opgenomen in tabel B3.
²⁾	Toetsing aan k èn toetsing van de waarneming aan de toetsingswaarde. Overstappen naar een lagere onderzoeksfrequentie is toegestaan indien toetsing aan k voor 10 waarnemingen, waarvan er minimaal 5 in dit regime zijn verkregen, leidt tot $k > 0,44$.

Tabel B3: Grenzenregimes voor de k-factor van 5 t/m 10 waarnemingen.

aantal waarnemingen (n)						
k met % dat voldoet	n = 5	n = 6	n = 7	n = 8	n = 9	n = 10
k (90/50)	0,69	0,60	0,54	0,50	0,46	0,44
k (90/70)	1,46	1,32	1,22	1,16	1,11	1,07
k (90/90)	2,74	2,49	2,33	2,22	2,13	2,07
k (90/99)	4,67	4,24	3,97	3,78	3,64	3,53
k (90/99,9)	6,12	5,56	5,20	4,96	4,77	4,63

BIJLAGE C - MODELTEKST NL BSB® PRODUCTCERTIFICAAT BRL 9321

Modeltekst productcertificaat voor industriezand en (gebroken) industriegrind – pagina 2:

certificaatnummer: bladzijde 2
 uitgegeven:

Milieuhygiënische specificaties:

De gemiddelde samenstellingswaarden bepaald overeenkomstig AP04-SG van industriezand en (gebroken) industriegrind voldoen aan de in bijlage B van de Regeling bodemkwaliteit vermelde maximale waarden voor de beoogde bodemkwaliteitsklasse, met inachtneming van artikel 4.2.2 lid 4 en 5 van de Regeling bodemkwaliteit.

Toepassingsvoorwaarden:

Industriezand en (gebroken) industriegrind dient te worden toegepast conform de markering op de afleveringsbonnen, waarin het toepassingsgebied/kwaliteitsklasse staat aangegeven waarvoor het product is gekwalificeerd.

Industriezand en (gebroken) industriegrind dient te worden toegepast in overeenstemming met artikel 5, 6, 7, 37 en 42 van het Besluit bodemkwaliteit (functionaliteit, zorgplicht, algemene voorschriften en melding). Toepassingen van Industriezand en (gebroken) industriegrind dat de achtergrondwaarden niet overschrijdt in hoeveelheden van minder dan 50 m³ hoeven niet te worden gemeld.

Certificatiemerk:

Het NL BSB certificatiemerk dan wel het NL BSB woordmerk (afmeting ten minste: resp. 10x10 mm dan wel 5 mm hoog) moet zijn afgebeeld op de afleveringsbonnen van het op basis van BRL 9321 gecertificeerde industriezand en (gebroken) industriegrind.

Tevens vermeldt elke afleveringsbon ten minste de onderstaande gegevens:

- datum van belading en aflevering
- massa of volume van de lading en de scheepsnaam of het kenteken van de vrachtauto
- naam en adres van de producent
- levering inclusief/exclusief transport
- wingebed en naam/locatie verwerkingsinstallatie
- naam van het product
- resultaat van de controle van het transportmiddel
- toepasbaarheid (kwaliteitsklasse) van het product
- nummer van dit certificaat

Wenken voor de gebruiker:

1. Bij aflevering inspecteren of:
 - 1.1 het product is vergezeld van een leveringsdocument dat alle bovenstaande gegevens bevat;
 - 1.2 de op het leveringsdocument vermelde productgegevens overeenkomen met wat is besteld;
 - 1.3 het product en/of de leveringsdocumenten zijn gemerkt zoals in dit productcertificaat weergegeven;
 - 1.4 het product, mogelijk als gevolg van transport geen zichtbare gebreken vertoont;
2. Indien op grond van het onder 1 gestelde tot afkeuring wordt overgegaan, s.v.p. contact opnemen met de leverancier dan wel de producent, waarvan het adres op de voorzijde van dit productcertificaat is vermeld, en indien nodig met (naam CI).
3. Controleren of wordt voldaan aan de voorwaarden voor toepassing in de betreffende klasse.
4. Nagaan of en door wie melding moet worden gedaan aan het bevoegd gezag.
5. Het bewijsmiddel (afleveringsbon en certificaat) dient aan de opdrachtgever te worden overhandigd. Dit geldt niet bij levering aan natuurlijke personen anders dan in de uitoefening van beroep of bedrijf.
6. De opdrachtgever moet het bewijsmiddel (afleveringsbon en certificaat) ten minste 5 jaar ter beschikking houden voor inzage door het bevoegd gezag. Dit geldt niet bij levering aan natuurlijke personen anders dan in de uitoefening van beroep of bedrijf.

BIJLAGE D - GEMEENSCHAPPELIJK TOELATINGSONDERZOEK EN VERIFICATIE

De paragraafnummering in deze bijlage komt overeen met de nummering in het hoofddocument. Deze bijlage bevat aanvullende bepalingen voor gemeenschappelijk toelatingsonderzoek en gemeenschappelijke verificatie van een cluster van bedrijven.

D.3 **PROCEDURE CERTIFICERING**

D.3.0 **Certificering van een cluster**

Certificering van een cluster zal overeenkomstig 3.1 plaatsvinden. Resultaten van afzonderlijke productielocaties worden hiertoe rekenkundig samengevoegd ter beoordeling.

D.3.1 **Toelatingsonderzoek**

Toetreding tot een cluster

Elk bedrijf dat (met een verwerkingsinstallatie) wil toetreden tot een cluster dient het toelatingsonderzoek, conform 3.1, zelf uit te (laten) voeren. Bij een positief resultaat, dat resulteert in gelijke onderzoeksfrequentie als vastgelegd in het cluster, kan het bedrijf (met de verwerkingsinstallatie) in het cluster worden opgenomen.

Indien (historische) gegevens beschikbaar zijn van het materiaal afkomstig uit het wingebed, bepaald overeenkomstig het Besluit bodemkwaliteit en waaruit blijkt dat voldaan wordt aan de eisen, kan worden volstaan met een verificatieonderzoek (zie 3.2).

Een verificatieonderzoek omvat de onderdelen zoals genoemd in 3.1, waarbij slechts één monster wordt onderzocht (overeenkomstig de productiecontrole). Het resultaat van het verificatieonderzoek in combinatie met het toelatingsonderzoek van het cluster leidt tot de onderzoeksfrequentie van het cluster na toelating van de nieuwe productielocatie.

D.5.4 **Inhoud NL BSB® productcertificaat**

Binnen het cluster wordt een clusterbeheerder aangewezen, die het verloop van de onderzoeken beheert. Er kan voor worden gekozen om iedere productielocatie in het cluster een eigen NL BSB® productcertificaat conform 5.4. te verstrekken of per deelnemer aan het cluster één certificaat met daarop alle wingebieden van die deelnemer vallend onder het cluster te verstrekken.

D.7 **KWALITEITSSYSTEEM**

In het geval van certificering van een cluster dienen de afspraken met betrekking tot de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de clusterbeheerder en de individuele deelnemers te worden vastgelegd.

D.9 **KWALITEITSZORG**

D.9.2.1 **Monsterneming toelatingsonderzoek**

De monsterneming voor een cluster in het kader van het toelatingsonderzoek dient conform 9.2.1. te worden uitgevoerd, at random over het cluster verdeeld.

D.9.2.2 **Monsterneming productiecontrole**

De monsterneming voor een cluster in het kader van de productiecontrole dient conform 9.2.2. te worden uitgevoerd, at random over de cluster verdeeld.

D.9.5.2 **Initiële keuringsfrequentie**

De initiële keuringsfrequentie wordt bepaald op basis van de resultaten van het toelatingsonderzoek voor het cluster. Voor niet-kritische parameters is hiermee de initiële keuringsfrequentie vastgesteld voor het gehele cluster.

Voor kritische parameters dienen per productielocatie aanvullende onderzoeken verricht te worden, zodat in totaal 5 waarnemingen beschikbaar zijn per productielocatie voor iedere kritische parameter. Op basis van deze 5 waarnemingen wordt per productielocatie de initiële keuringsfrequentie voor de kritische parameters vastgesteld.

Toelichting

Niet-kritische parameters zijn parameters met een onderzoeksfrequentie van 1x per jaar of 1x per 5 jaar.

D.9.5.3 Onderzoeksfrequentie na toekenning van het certificaat

Voor kritische parameters wordt de onderzoeksfrequentie vastgesteld per productielocatie conform 9.5.3.

Voor niet-kritische parameters wordt de gezamenlijke onderzoeksfrequentie vastgesteld conform 9.5.3. Hierbij dient het "startbestand" van het gemeenschappelijke toelatingsonderzoek over een periode van ten hoogste 5 jaar volledig te zijn verversd.

Aan de hand van een voortschrijdende k-waarde of middels de gamma-regeling zoals beschreven in 9.5.1 wordt per parameter getoetst of de betreffende parameter nog steeds niet-kritisch is. Zodra een parameter niet meer niet-kritisch blijkt te zijn, vervalt de gemeenschappelijke verificatie voor de betreffende parameter en moeten alle aan de cluster deelnemende productie-eenheden overgaan op individuele productiecontrole voor de betreffende parameter. De meest recente resultaten van het gemeenschappelijke verificatiebestand dienen in dat geval als startbestand voor de individuele productie-eenheden.

Een deelnemer aan het cluster kan vrijwillig kiezen om ook de niet-kritische parameters individueel te toetsen. Ook in dat geval mogen de meest recente resultaten van het gemeenschappelijke verificatiebestand worden gebruikt als startbestand voor de individuele toetsing.

D.10 EXTERNE CONTROLE

D.10.2 Controle door de certificatie-instelling

In het geval van een cluster zal iedere verwerkingsinstallatie conform 10.2 worden bezocht.

D.11 OVERIGE VERPLICHTINGEN VAN DE CLUSTERBEHEERDER

D.11.3 Geologisch Dossier

Bij clustering dient voor het wingebied/de wingebieden één geologisch dossier beschikbaar te zijn, op basis waarvan kan worden beoordeeld of binnen een cluster vergelijkbare producten, qua milieuhygiënische eigenschappen, beschikbaar zijn.

BIJLAGE E - ONDERBOUWING BEOORDELINGSRICHTLIJN BRL 9321

7.11/10.5 Klachten

Klachten kunnen alle denkbare vormen aannemen. Deze dienen te worden vastgelegd en behandeld (7.11). Echter de klachten die kunnen leiden tot het uitvoeren van aanvullend onderzoek (10.5) zijn klachten gebaseerd op uitgevoerd samenstellingsonderzoek.

9.3 Te bepalen componenten

Het basispakket voor grond is overgenomen uit de gezamenlijke uitgave van SIKB, NEN en Bodem+ d.d. 19 december 2007, vooruitlopend op de herziening van NEN 5740.

9.4.1 AP04

Het accreditatieprogramma 04 is voorgeschreven voor het onderzoek in het kader van het Besluit bodemkwaliteit. Dit bevat de onderdelen van het analyseonderzoek. Accreditatie op basis van AP04 is mogelijk voor reeds geaccrediteerde instellingen.

Naast het AP04 worden door de Stichting Infrastructuur en Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB) beoordelingsrichtlijnen onderhouden op basis waarvan alle verrichtingen in het kader van het Besluit bodembeheer kunnen worden gecertificeerd en erkend. Erkenning van deze verrichtingen is een wettelijke verplichting.

Bijlage A Monsternemingsplan

In bijlage A zijn de hoofdlijnen van het monsternemingsplan aangegeven en is op hoofdpunten aangegeven hoe te werk te gaan bij de monsterneming. Dit om eenduidigheid na te streven binnen de branche.

A.3.2 Uitvoering

De monster- en greepgrootte zijn bepaald met behulp van formule (4) respectievelijk (5):

$$M_{\min} = \frac{1}{6} \pi \cdot D^3 \cdot \rho_d \cdot g \cdot \frac{(1-p)}{(VC)^2 \cdot p} \quad (4)$$

waarin:

- M_{\min} = minimale monstergrootte [g];
- D = maximale korrelgrootte (95%) [cm];
- ρ_d = soortelijke massa van de deeltjes in het materiaal [g/cm^3];
- g = correctiefactor voor de korrelgrootteverdeling van het te bemonsteren materiaal [-];
- VC = gekozen variatiecoëfficiënt veroorzaakt door de fundamentele fout [-];
- p = fractie van de deeltjes met een bepaalde eigenschap [m/m];

en

$$G_{\min} = (3 \cdot D)^3 \cdot \rho_b \quad (5)$$

waarin:

- G_{\min} = minimale greepgrootte [kg];
- D = maximale korrelgrootte (95%) [m];
- ρ_b = bulkdichtheid van het los gestorte materiaal [kg/m^3].

Voor de variabelen zijn de volgende waarden aangehouden:

D	=	gelijk aan 16 mm voor alles \leq 16mm en gelijk aan 32 mm voor $>$ 16 mm;
ρ_b	=	1600 kg/m ³
ρ_d	=	2,6 g/cm ³
g	=	0,25
p	=	1/50
VC	=	0,10